VRIJ AANVULLEND PENSIOEN VOOR ZELFSTANDIGEN: INFORMATIE VOOR DE AANGESLOTENE EN DE RENTEGENIETERS

De Aangeslotene heeft een pensioenovereenkomst “Vrij Aanvullend Pensioen voor Zelfstandigen” gesloten bij Belfius Insurance NV- hierna genoemd “de Pensioeninstelling”.

In toepassing van artikel 52quinquies van de programmawet van 24 december 2002 vindt u in dit document algemene informatie over de voorwaarden van deze pensioenovereenkomst zoals van toepassing op 1 januari 2026. Indien de aansluiting bij de pensioenovereenkomst is beëindigd, maar de reserves nog steeds door de Pensioeninstelling worden beheerd, gelden de voorwaarden zoals van toepassing vóór de beëindiging van de aansluiting. Deze kunnen verschillend zijn van de voorwaarden zoals van toepassing op 1 januari 2026. Bijgevolg zijn de hierna vermelde gegevens niet noodzakelijk onverkort van toepassing voor de aangeslotene wiens aansluiting is beëindigd.

Dit document geldt louter ten informatieve titel. Wanneer in dit document naar de pensioenovereenkomst wordt verwezen, betreft deze verwijzing ook de eventuele aanhangsels daarbij.

Het Vrij Aanvullend Pensioen voor Zelfstandigen wordt hierna afgekort als “VAPZ”.

1. Algemene informatie over de Pensioeninstelling

Belfius Insurance NV is een verzekeringsonderneming met maatschappelijke zetel gevestigd te 1210 Brussel, Karel Rogierplein 11, ondernemingsnummer 0405.764.064, vergund in België onder het nummer 37. Zij staat onder het prudentieel toezicht van de Nationale Bank van België (N.B.B.). Het toezicht op de naleving van de sociaalrechtelijke bepalingen inzake aanvullende pensioenen behoort tot de bevoegdheid van de Autoriteit voor de Financiële Diensten en Markten (FSMA).

2. Rechten en plichten van de partijen betrokken bij de pensioenovereenkomst

2.1. De aard van de pensioenovereenkomst: gewoon of sociaal?

Zelfstandigen (in hoofdberoep of bijberoep), meewerkende echtgenoten en helpers die socialezekerheidsbijdragen betalen die minstens gelijk zijn aan het minimum van een zelfstandige in hoofdberoep, kunnen een gewone of sociale VAPZ-pensioenovereenkomst bij de Pensioeninstelling sluiten.

De VAPZ-pensioenovereenkomst die de Aangeslotene bij de Pensioeninstelling heeft gesloten, betreft een sociale pensioenovereenkomst die naast een pensioenluik, ook een solidariteitsluik omvat. De in het pensioenluik voorziene voordelen bij pensionering en bij overlijden zijn in 2.2. a) en b) vermeld. De solidariteitsprestaties in het kader van het solidariteitsluik worden in 2.2.c) vermeld. In functie van de keuze van de Aangeslotene voorziet de pensioenovereenkomst in een arbeidsongeschiktheidsrente vermeld in 2.2.c).

2.2. Welke voordelen zijn voorzien?

a) Voordelen bij pensionering

Het bedrag van het aanvullend pensioen dat via het VAPZ wordt opgebouwd, hangt af van hoeveel bijdragen de Aangeslotene betaalt, hoe lang hij/zij bijdraagt en van het rendement.

In het kader van een sociaal VAPZ mag de bijdrage per jaar niet hoger zijn dan 9,14% % van het netto belastbaar beroepsinkomen van drie jaar geleden zonder een bepaald absoluut maximumplafond (voor 2026: 4.701,54 EUR) te mogen overschrijden. De minimumbijdrage voor een sociaal VAPZ bedraagt 111 EUR per jaar. Minstens 10% van de bijdrage moet worden aangewend voor de financiering van het solidariteitsluik.

Op voorwaarde dat de sociale zekerheidsbijdragen volledig zijn betaald, zijn de bijdragen voor het VAPZ binnen de voormelde grenzen fiscaal aftrekbaar als beroepskost.

De bijdrage wordt betaald volgens de periodiciteit (jaarlijks, halfjaarlijks, trimestrieel of maandelijks) vermeld in de pensioenovereenkomst. Elke storting moet minstens 25 EUR bedragen.

b) Voordelen bij overlijden

- Welke voordelen zijn voorzien bij overlijden van de Aangeslotene?

Wanneer de Aangeslotene zou overlijden vóór zijn/haar pensioen, wordt aan de begunstigde(n) de pensioenreserve die op dat moment al was opgebouwd, uitbetaald.

De Aangeslotene kan kiezen voor minimumkapitaal bij overlijden. Dit houdt in dat in geval van overlijden aan de begunstigde(n) het hoogste van de volgende bedragen wordt uitbetaald:

- de pensioenreserve die op dat moment al was opgebouwd;

- het door de Aangeslotene gekozen minimum kapitaal bij overlijden, zoals vermeld in de pensioenovereenkomst.

De risicopremie voor het minimum kapitaal bij overlijden wordt maandelijks van de opgebouwde pensioenreserve afgehouden waardoor minder aanvullend pensioen wordt opgebouwd. De stopzetting van de bijdragebetaling van het pensioenplan heeft niet automatisch de beëindiging van de financiering van deze risicowaarborg tot gevolg: de risicopremie wordt immers verder van de opgebouwde pensioenreserves afgehouden tot de uitputting ervan.

• Wie is (zijn) de begunstigde(n) van de voordelen bij overlijden?

De Aangeslotene mag zelf aanduiden wie de begunstigde(n) is (zijn).

c) Andere voordelen

De volgende solidariteitsprestaties zijn voorzien in het kader van de sociale VAPZ-pensioenovereenkomst:

- de verdere financiering van de pensioenovereenkomst, na het verstrijken van de eigen risicotermijn, bij arbeidsongeschiktheid van de Aangeslotene voor een bedrag gelijk aan het gemiddelde van de premies van de laatste 3 kalenderjaren;
- de uitkering aan de Aangeslotene, na het verstrijken van de eigen risicotermijn, van een rente bij arbeidsongeschiktheid gelijk aan 3-maal het gemiddelde van de premies van de laatste 3 kalenderjaren.

Voor de solidariteitsprestaties is een minimale arbeidsongeschiktheidsgraad van 67% vereist.

De risicopremie voor de solidariteitsprestaties wordt niet van de pensioenreserve afgehouden.

De Aangeslotene kan kiezen voor een waarborg bij arbeidsongeschiktheid waarbij de Pensioeninstelling in geval arbeidsongeschiktheid als gevolg van ziekte of ongeval, na het verstrijken van de eigen risicotermijn, aan de Aangeslotene maandelijks een arbeidsongeschiktheidsrente uitbetaalt in verhouding tot de arbeidsongeschiktheidsgraad.

Voor deze waarborg is een minimale arbeidsongeschiktheidsgraad van 25% vereist.

De risicopremie voor deze waarborg bij arbeidsongeschiktheid wordt niet van de pensioenreserve afgehouden.

2.3. Hoe wordt de pensioenovereenkomst beheerd?

De Pensioeninstelling beheert de pensioenovereenkomst in een verzekeringsproduct met een gewaarborgd rendement, ook tak 21 genoemd. Meer informatie over tak 21 en de draagwijdte van de door de Pensioeninstelling gewaarborgde rentevoet vindt u in 3.

Bovenop de gewaarborgde rentevoet kan de Pensioeninstelling een winstdeling toekennen. De toekenning van de winstdeling is niet gewaarborgd en kan elk jaar wijzigen. De toekenning van de winstdeelname wordt op discretionaire wijze beslist door de algemene vergadering van de Pensioeninstelling in functie van de resultaten.

2.4. Wanneer wordt het aanvullend pensioen uitbetaald?

Het aanvullend pensioen wordt automatisch uitbetaald van zodra de Aangeslotene met wettelijk (vervroegd) pensioen gaat. De Pensioeninstelling zal de Aangeslotene contacteren met het oog op de uitbetaling van het aanvullend pensioen.

Het aanvullend pensioen wordt automatisch uitbetaald van zodra de Aangeslotene met wettelijk (vervroegd) pensioen gaat. De Pensioeninstelling zal de Aangeslotene contacteren met het oog op de uitbetaling van het aanvullend pensioen.

Wanneer de Aangeslotene voldoet aan de voorwaarden om met (vervroegd) pensioen te gaan, maar de Aangeslotene dit nog niet doet, kan de Aangeslotene toch al het aanvullend pensioen opvragen, tenzij de pensioenovereenkomst deze mogelijkheid uitsluit.

Op www.mypension.be kan men nagaan wanneer men met (vervroegd) pensioen kan gaan.

Het is niet mogelijk om het aanvullend pensioen vroeger op te vragen, tenzij op basis van wettelijke overgangsbepalingen voor pensioenovereenkomsten bestaande op 1 januari 2016 gesloten door een aangeslotene geboren vóór 1962.

De Aangeslotene kan vóór de pensionering het aanvullend pensioen wel gebruiken voor de aankoop, bouw of renovatie van een woning of een ander onroerend goed.

3. Garanties die de pensioenovereenkomst biedt

De Pensioeninstelling beheert de pensioenovereenkomst in een verzekeringsproduct tak 21, waarbij zij een vooraf bepaalde rentevoet waarborgt. Deze rentevoet is afhankelijk van de resterende duurtijd tussen de datum van aansluiting en de wettelijke pensioenleeftijd van de Aangeslotene. Voor VAPZ-pensioenovereenkomsten afgesloten per 1 januari 2026 bedraagt de gewaarborgde rentevoet 2 % wanneer de voormelde resterende duurtijd minstens 8 jaar bedraagt. Andere gewaarborgde rentevoeten kunnen van toepassing zijn, wanneer de resterende duurtijd minder dan 8 jaar bedraagt.

Het systeem van opeenvolgende koopsommen wordt toegepast: de rentevoet die de Pensioeninstelling waarborgt tot de einddatum of de pensioenleeftijd bepaald in de pensioenovereenkomst, is de rentevoet van toepassing op het ogenblik van de storting van de bijdrage. In geval van wijziging van de gewaarborgde rentevoet blijft de oude rentevoet van toepassing op de reserves opgebouwd vóór de wijziging en is de nieuwe rentevoet van toepassing op de premies gestort vanaf de wijziging. Er wordt geen engagement genomen met betrekking tot de rentevoet op de toekomstige premies.

4. Mechanismen ter bescherming van opgebouwde pensioenrechten: wettelijke rendementsgarantie

De programmawet van 24 december 2002 voorziet in een kapitaalsbescherming: de Aangeslotene heeft bij pensionering minstens recht op de door hem/haar gestorte bijdragen. De bescherming geldt enkel voor het deel van de bijdragen dat wordt gebruikt voor de opbouw van het aanvullend pensioen en niet voor het deel waarmee de overlijdensdekking of het solidariteitsluik wordt gefinancierd. Deze bescherming is niet van toepassing op de prestaties verschuldigd binnen de vijf jaar volgend op het sluiten van de pensioenovereenkomst.

5. Opties bij het innen van de prestaties

De prestaties zowel bij leven, als bij overlijden worden uitbetaald onder de vorm van een éénmalig kapitaal. De begunstigde heeft het recht om dit kapitaal om te zetten in een rente. Dit is een periodiek bedrag dat de begunstigde de rest van zijn/haar leven ontvangt.

6. Recht om pensioenrechten over te dragen

De Aangeslotene kan steeds de pensioenovereenkomst stopzetten en een nieuwe overeenkomst sluiten bij een andere pensioeninstelling.

Daarbij heeft de Aangeslotene de keuze om:

- de al opgebouwde pensioenreserves bij de Pensioeninstelling te laten. Deze zullen verder evolueren met de behaalde rendementen tot aan het pensioen van de Aangeslotene;
- de al opgebouwde pensioenreserves over te dragen naar een andere pensioeninstelling.

In geval van overdracht naar een andere pensioeninstelling kan de Pensioeninstelling kosten aanrekenen.

6. Recht om pensioenrechten over te dragen

De Aangeslotene kan steeds de pensioenovereenkomst stopzetten en een nieuwe overeenkomst sluiten bij een andere pensioeninstelling.

Daarbij heeft de Aangeslotene de keuze om:

- de al opgebouwde pensioenreserves bij de Pensioeninstelling te laten. Deze zullen verder evolueren met de behaalde rendementen tot aan het pensioen van de Aangeslotene;
- de al opgebouwde pensioenreserves over te dragen naar een andere pensioeninstelling.

In geval van overdracht naar een andere pensioeninstelling kan de Pensioeninstelling kosten aanrekenen.